

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик и има за цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 **Назив на осигурителниот продукт - ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ** осигурување со врзување за цената на уделите на отворениот инвестициски фонд **КБ Инвест - Акции** со идентификациски број 912000000173 управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје;
- 1.2 **Друштво за осигурување на животот:** Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; Контакт центар: 15510 (08:00 ч. – 16:00 ч. секој работен ден);
- 1.3 **Надлежен орган за супервизија:** Агенција за супервизија на осигурување, ул. Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница www.aso.mk, телефон 02 3254 050
- 1.4 **Датум на ажурирање на документот:** 10.10.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 Опис на осигурувањето

ТВОЈ КРО ЛАЈФ (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорарот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на: (1) Премија за осигурување на животот - дел наменет за осигурително покривање во случај на смрт и доживување, (2) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување удели во фонд, соодветно на преостанатиот дел од бруто-премијата за осигурителното покривање, го сочинува инвестициониот дел на премијата, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Соодносот на делот на премијата наменет за осигурителното покривање во случај на смрт и доживување и премијата за вложување е ваш избор и може да изнесува 20%/80%, 30%/70%, 40%/60%, 50%/50%, 60%/40%, 70%/30%, и 80%/20% од висината на улатената бруто-премија. Премијата за осигурување се плаќа еднакратно или повеќекратно и (3) Трошоци за спроведување на осигурувањето. Траењето на осигурувањето може да биде од 1 до 25 години.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд КБ Инвест – Акции. Бројот на удели кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорарот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот. **Вредноста на референтниот број удели не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт.** Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договорарот, со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на референтниот број на удели вложен во име на Договорарот.

Повратот односно исплатата на осигурувањето зависи од движењето на цената на уделите на Фондот, надоместоците и трошоците на производот. За други детали, видете ја секцијата **Бидете свесни за следните ризици**, делот **Кои се ризиците и очекувањата од производот** и делот **Останати релевантни информации**.

Во случај на смрт се исплаќа осигурената сума за случај на смрт од болест или незгода наведена во полисата, и вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето за надомест на штета. **Во случај на доживување се исплаќа** вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата. Вредноста на референтниот број на уделите на одреден датум е еднаков на референтниот број на удели помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно ќе доставува до Договорарот и Осигуреникот годишен извештај за склучениот договор за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на Фондот е зголемување на вредноста на имотот (поработ на капиталот), односно пораст на цената на уделот, гледано на долг рок притоа почитувајќи ги ограничувањата во вложувањата, како и потребите за ликвидност и сигурност на вложените средства. Инвестициската цел ќе се следи со активно управување на вложувањата во сопственички хартии од вредност на издавачи од странство без однапред дефинирани критериуми како „раст (growth)“, „вредност (value)“ или „високи дивиденди (high dividends)“. Одлуките за вложување на средствата на Фондот се базираат на одредбите од Проспектот, кој е одобрен од страна на КХВ, почитувајќи ги највисоките професионални и етички стандарди. Секој потенцијален инвеститор пред почетокот на вложувањето е потребно да ги дефинира своите индивидуални финансиски цели, да го оцени прифатливиот степен на ризик на кој може да биде изложен, да го дефинира временскиот хоризонт на вложувањето и, на крајот, да ја одреди висината на приносот што сака да ја оствари во иднина. Имајќи го предвид фактот дека не постои вложување кое истовремено ги постигнува сите поставени цели, потребно е секој потенцијален инвеститор да го избере оној фонд кој најмногу одговара во поглед на поставените цели.

Преку инвестициската стратегија се дефинираат основните финансиски инструменти во кои се вложуваат средствата на Фондот и начинот на кој ќе се остварат неговите долгорочни цели. Фондот има за цел да обезбеди широка диверзификација на вложувањата по земји, сектори и валути. Тоа значи дека најголемо учество во имотот на Фондот имаат сопственичките хартии од вредност на издавачи од странство. ДУИФ ќе настојува да обезбеди соодветна географска, секторска и валутна изложеност врз основа на очекувањата за економскиот циклус, односно ќе применува активна стратегија на вложување.

Средствата на фондот ќе бидат инвестирани во следните инструменти: (1) Вложувања во сопственички хартии од вредност на издавачи од странство без географски ограничувања; (2) Вложувања во депозити кај овластени банки од РС Македонија со рок на доспевање пократок од една година; Инструменти на пазарот на пари кои се тргуваат на организирани пазари, издадени од издавачи од РС Македонија, како и државите членки на Европската Унија и ОЕЦД; (3) Вложувања во инвестициски фондови кои имаат специфична секторска и/или географска специјализација под услов да не наплатуваат трошоци за управување повисоки од 2,5% од нето вредноста на имотот на фондот.

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

2.2.2 Во процесот на управување со средствата на фондот КБ Инвест – Акции, се применува експертизата на професионалниот тим на ДУИФ КБ ИНВЕСТ АД Скопје и фондот КБ Инвест – Акции.

2.3 Таргет група

2.3.1 Фондот првенствено е наменет за вложувачи со инвестициски хоризонт на долг рок и повисок степен на толеранција кон ризикот. Инвестиционата стратегија на Фондот и изборот на финансиски инструменти сугерира вложување на среден рок, односно Фондот КБ Инвест – Акции е наменет за инвеститорите што сакаат да ги вложат своите средства за период над две години, кои се со стабилни приходи, имаат познавања од работата на инвестициските фондови, финансиските пазари и инвестирањето и се спремни да преземат средно до повисоко ниво на ризик.

Внимавајте нивото на ризик на инвестицискиот Фонд да одговара на вашата подготвеност за преземање ризици.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот што му ги овозможува следните придобивки на осигуреникот: (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со средно до повисоко ниво на ризик; (3) управување на средствата од професионалци; (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето; (5) автоматско реинвестирање на добивката; (6) исплата на осигурена сума при доживување, смрт од болест, смрт од незгода како и вредноста на инвестициското портфолио; (7) можност за вклучување дополнителни осигурувања; (8) можност за обновување на договорот за осигурувањето по истекот на иницијално договорениот период на осигурување; (9) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без или со намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (периодично годишно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 1.000 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и се плаќа редовно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6.3840%
4.481,72 евра	5.000,00 евра	7.138,86 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот и гарантираната осигурена сума за доживување.

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 2.500 евра со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и е платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6.3840%
1.021,34 евра	1.250,00 евра	2.320,99 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот и гарантираната осигурена сума за доживување.

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови, обратете се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покрите

Датумот на крајниот рок на покрите е датумот на полисата што е означен како **Иstek на осигурувањето**, освен ако покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или сторнирање на полисата од страна на осигурителот поради неплаќање на премијата, или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето поврзано со вложувања во отворениот инвестициски фонд КБ Инвест Акции е изложено на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондовите не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

КБ Инвест Акции						
1	2	3	4	5	6	7
← Понизок ризик			Повисок ризик →			
Обично понизок принос			Обично повисок принос			

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Со состојба на 30.09.2024 година, фондот КБ Инвест Акции се наоѓа во категорија 5, што упатува на умерено ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот. Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРМ на денот на уплатата, односно исплатата. На делот од уплатата во денари, кој се однесува на вложувањето, не се врши конверзија во евра. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари и исплатата се врши во денари. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Валутен ризик**, кој се јавува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Пазарен ризик**, кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Кредитен ризик** – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги намира своите обврски во моментот кога тие ќе достасаат; **Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази врз вредноста на вложените средства; **Ликвиден ризик** – веројатност дека во одреден момент Фондот ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства подмирување на обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможност брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Политички ризик** – веројатност од евентуални политички кризи во РСМ, или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на даночните прописи** – веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Оперативен ризик** - ги сумира сите неизвесности кои се составен дел од секојдневните деловни активности на Фондот/или Друштвото и **Ризик од инфлација** - зголемување на општото ниво на цените во определен период, што може да дојде до намалување на реалната добивка што ја остварил Фондот и/или Друштвото.

Секој потенцијален инвеститор пред почетокот на вложувањето е потребно да ги дефинира своите индивидуални финансиски цели, да го оцени прифатливиот степен на ризик на кој може да биде изложен, да го дефинира временскиот хоризонт на вложувањето и, на крајот, да ја одреди висината на приносот што сака да ја оствари во иднина. Имајќи го предвид фактот дека не постои вложување кое истовремено ги постигнува сите поставени цели, потребно е секој потенцијален инвеститор да го избере оној фонд кој најмногу одговара во поглед на поставените цели.

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идни движења на пазарот и во текот на периодот на вложување негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на удели, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е чуван до достасување, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за КБ Инвест Акции (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	1.4571%	1.1146%	/

Со оглед на фактот дека Фондот е основан на ден 04.03.2021 година, достапни се историски податоци за приносот само за последните 24 месеци работа. Просечниот месечен принос ќе биде предмет на ажурирање.

Детални информации во врска со фондот КБ Инвест – Акции, се наведени во проспектот и документот со клучни информации за инвеститорот, кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.kbpublikum.com.mk.

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот.

Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договорачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договорачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	за еднократно плаќање на премија: 5% од осигурена сума за смрт и доживување 1.4% од еднократна бруто премија за смрт и доживување. за повеќекратно плаќање на премија: 5% од осигурена сума за смрт и доживување	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување.
	Излезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритието. Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето пред крајниот рок на покритието (откуп). За повеќекратна уплата откуп евозможен ако се платени три годишни премии и поминати три години од почетокот на осигурувањето. За еднократна уплата откуп евозможен по помината една година од датумот на склучување на полисата. Согласно Проспектот на Фондот излезен трошок не се наплаќа доколку е измината една година од моментот на вложувањето.
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	за еднократно плаќање на премија: 0.29% од осигурена сума за смрт и доживување; за повеќекратно плаќање на премија: 2.5% од премијата за смрт и доживување; 0.49% од осигурена сума за смрт и доживување.	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.
Напомена: Процентот на трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) е непроменлив и е составен дел од премијата за смрт и доживување.			

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел, се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплатата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот и откупната вредност наведена во таблицата на откупни вредности. За производот со еднократна уплата на премија откупот е дозволен по истекот на првата година на осигурувањето. За производот со повеќекратна уплата на премија првите три години не е дозволен откуп.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го и овој документ), односно за давање на услуга или извршување на обврските од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx
 Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:
 -Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0542) со важност од 01.10.2022, и Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0541) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроација Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),
 - Проспект на Фондот, Документ со клучни информации за инвеститорот, правилата на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови www.kbpublikum.com.mk. Депозитна банка на фондот КБ Инвест – Акции е – Комерцијална банка АД Скопје. Фондот е одобрен во РСМ и го регулира КХВ, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето. Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ, како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд КБ Инвест-Акции управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд КБ Инвест-Акции управуван од КБ ИНВЕСТ АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: ____ . ____ . ____ г.

 _____
 име и презиме/потпис